DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

RHEUMATISMO ACUTO.

DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS, DE RHEUMATISMO ACUTO;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti:

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

ROBERTUS MACKEWN HAIG,

CAROLINIENSIS AUSTRALIS:

Societ. Reg. Phys. Soc. Honor.

nec non

Societ. Americ. Phys. olim Soc.

Ad diem 12. Septembris, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

CUM PRIVILEGIO,

APUD ALEX. SMELLIE.

M,DCC,XCVIII.

WELLCOME
LIBRARY
INSTITUTE

Tutoribus meis fideliſſimis,

JOANNI JACOBO HAIG,

ROBERTO MILES,

JOANNI BLAKE,

ARMIGERIS,

ET

GULIELMO WASHINGTON,

Legionum Americanarum

Praefecto,

Benigni patris vice fide intemeratâ mihi perfunctis,

Animo gratiſſimo,

Item

JACOBO HAIG, ARMIGERO,

Cujus amicitia et hoſpitium, quo me literarum et Medicinae ſtudio Edinburgi incumbentem apud ſe liberaliter excepit, perennem mihi voluptatis fontem praebebunt,

NEC NON

Chirurgo illi peritiſſimo

FORREST DEWAR, ARMIGERO,

Quo praelucente, Chirurgiae, et medicamentariae, elementa addidici—hoc opuſculum, animi beneficiorum haud immemoris monumentum, ſacrum eſſe volo.

ROBERTUS MACKEWN HAIG.

To Mr. Babosa
with best wishes from
the Author

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

RHEUMATISMO ACUTO.

LEGES hujus academiae celeberrimae postulant, ut unusquisque, honores medicos ambiens, conscribat, et vulget, aliquam dissertationem ad medicinam pertinentem: his legibus obtemperaturus rheumatismum acutum tentaminis mei argumentum selegi.

Haec affectio a cel. Culleno sic difinitur.

 "Morbus

" Morbus ab externa, et plerumque evi-
" dente caufa; pyrexia; dolor circa arti-
" culos, mufculorum tractum fequens, ge-
" nua et reliquos majores, potius quam pe-
" dum vel manuum articulos, infeftans, ca-
" lore externo auctus."

Variat fede, hinc

1. " In mufculis coxendicis
" Ifchias rheumaticum.
2. " In mufculis thoracis
" Pleuritis fpuria.
3. " In mufculis lumborum
" Lumbago."

Cum nulla definitio quamlibet accurata omnes morbi varietates, et figna, comprehendere poteft; plenam morbi hiftoriam tradere neceffe eft.

Rheumatifmus invadit plerumque vere, et

et autumno; adoritur homines praeditos temperamento ſanguineo praecipue; idque fere ſemper a pubertate ad annum trigeſimum quintum: nulli ſexui parcit: cel. Home mulieres eodem ſaepius quam viros affici aſſerit.

Mali tentatio eſt varia; modo a ſenſu laſſitudinis, et gravitatis in membris corporis incipit; modo ſenſus frigoris eſt primum ſignum; ſtadium calidum, et caetera indicia pyrexiae, brevi ſubſequuntur: praecipua horum ſignorum ſunt anxietas, ſitis, calor, pulſus frequens, validus, ac durus, inquietudo, reſpiratio anxia, et celeris, appetentia cibi deficiens; porro lingua eſt albida.

Poſtquam pyrexia cum hujuſmodi ſignis plus minus diu, plerumque duos, aut tres, dies, perſtiterit; dolores in variis corporis

partibus percipiuntur; hi dolores sunt admodum acuti, et in articulis artuum superiorum praecipue sentiuntur: saepe sedem mutant; modo quidem unam tantum partem occupant; saepius autem articulatim secundum musculorum cursum transvolant; corporis exercitatione et calore externo exasperantur. Articuli, qui gravissime plerumque afficiuntur, sunt genua, coxendix, humerus, cubitus, carpus, et malleolus. Articuli minores, digitorum scilicet, et pedum, rarius laborant. Dolores articulorum ante aliquando sentiuntur, quam pyrexiae signa incipiunt.

Signa supra memorata vesperi augentur; aeger noctem insomnis agit: et jam dolores sedem suam frequentissime mutant. Articuli post aliquod tempus, tument et rubescunt; tumor autem et rubor dolorem non semper tollunt: plerumque tamen eundem

eundem minuunt; dolor tamen sedem suam in eodem articulo raro figit: vagari solet, donec omnes majores articuli impetum ejus experti fuerint: nec hi tamen novo impetu immunes evadunt.

In nonnullis exemplis sudor partis etiam ab initio adest: non est autem copiosus, et raro angorem levat partis, quae rigida, et sicca plerumque manet. Urina colore rubicundiore existit per totum morbi cursum, nullamque plerumque faecem deponit; aliquando quidem sedimentum apparet, sed morbum non solvit. Sanguis e vena missus crustam coriaceam albam ostendit.

Tempus, quod pyrexia perstat, varium existit: raro ante diem quintum, sextum, aut septimum, remittit; et plerumque in duos, aut tres, et interdum plures, septimanas, protrahitur. Articulorum tensio et do-

lor curſum pyrexiae plerumque ſequuntur; ſed eorundem tumor et rigiditas manent; et partium dolor ac tenſio frigore, licet parvo, admoto, recrudeſcunt.

Jamque generalem rheumatiſmi acuti curſum deſcribere conati ſumus; nonnunquam autem dolores ſunt adeo violentes, ut totum corpus iiſdem affici videatur, et ſubſultus tendinum, aliaque ſigna, quae febres ardentes, et admodum periculoſas, comitari ſolent, ſuperveniant. Hoc autem minime perpetuum eſt.

TERMINATIONES RHEUMATISMI.

Quamvis rheumatiſmus ad phlegmaſias pertinet, vel ſaltem eaſdem multum refert; rariſſime tamen in ſuppurationem, et nunquam forſan in gangraenam, aut ſcirrum

um terminatur. Refolutione fere femper finitur. Cel. quidem Storke in opufculo, qui *annus medicus* vocatur, multa rheumatifmi exempla fuppuratione terminata fe vidiffe affirmat: Abfceffus autem aliquid peculiare habuiffe videntur: de iifdem enim agens fcribit. " Longo tempore diverfa " remedia externa tentavit dominus Haff- " ner; optatam tamen metam attingere non " potuit."

Rheumatifmus acutus faepe in vetuftum abit; praefertim quando aut neglegitur, aut imperitè tractatur. Nonnunquam quidem, fed raro, in paralyfin definit. Sunt qui hunc morbum interdum ad ventriculum, aliaque vifcera migrare putant; non defunt tamen, qui negant hoc, affirmantes ventriculi, aliorumve vifcerum, dolores, de quibus agitur, ex podagra provenire: haec quidem fententia probabilis mihi videtur.

Cel.

Cel. Gregory in ſuis praelectionibus pyrexiam adeo ingentem in uno exemplo fuiſſe affirmat, ut vita extincta fuerit. Rariſſime autem morte terminatur. Storke quidem rheumatiſmum exitium omnibus fere phthiſicis, quos invaſerat, attuliſſe ſcribit; his autem aegris vita phthiſeos, potius quam rheumatiſmi effectibus extincta fuiſſe videtur.

CAUSAE REMOTAE.

Hae cauſae a medicis in praediſponentes, et occaſionales, vel excitantes dividuntur. Diatheſis phlogiſtica princeps cauſa praediſponens eſt; nam rheumatiſmus florentem aetatem, regionum frigidarum incolas, et temperamento ſanguineo praeditos, ex quibus rebus diatheſis phlogiſtica potiſſimum pendet, praecipue adoritur; porro vita iners

ac deſes, diaeta nimis plena et ſtimulans, exinanitiones ſolitae, nimirum, halitus cutis, menſes, fonticuli, haemorrhois, ſuppreſſae, et omnia quae plenitudinem corporis augent, cauſis praediſponentibus annumerari debent. Aliae cauſae, quae corpus proclive reddunt, ſunt ea, quae idem juſto irritabilius faciunt; nimius, putà, hydrargyri uſus, calor, frequentes morbi impetus, morbi longi, et exinanitiones nimiae.

Cauſae occaſionales ſunt omnia, quae corpus nimis ſtimulant: horum princeps cauſa eſt frigus, cujus actioni variae res favent; hae res ſunt humor, gradus vel magnitudo frigoris, ſpatium temporis, quod frigus in corpus agit; porro effectus frigoris ſunt majores, quando corpori plus ſatis calenti, vel parti hujus ſingulari, admovetur. Frigus autem, niſi infra gradum ſexageſimum

ſecundum Farenhetii ſit, cauſa rheumatiſmo, ſaltem in his regionibus, excitando, par eſſe non videtur. Quando frigus et humor in corpus juſto calidius ſimul agunt; humor in vaporem ſolvitur, et calor corporis liber mutatur in calorem fixum, ſine quo vapor formari non potuit. "Frigus," ut cel. Gregory ſcribit, "corpori tantum ſtimulo eſt; cum ſatis intenſum eſt, et "ſubito et per breve ſpatium adhibitum "eſt." Quaenam eſt cauſa cur frigus ſingulari corporis parti admotum effectus certius edit, quam cum in totum corpus agit? Aliae ſunt cauſae praeter frigus, quae in corpore proclivi facto rheumatiſmum excitant: hujuſmodi cauſae ſunt medicamenta roborantia, ut cel. Sydenham docet, et omnia quae corpus ultra modum ſtimulant.

DIAG-

DIAGNOSIS.

De morborum natura et diſtinctione, multo frequentius quam de medendi ratione, erratur; neceſſarium eſt igitur, ut medicus morbum, quem ſanare voluerit, ab omnibus aliis ante ſecernat, quam ejuſdem curationem ſuſcipiat.

Praecipuae affectiones, quibus rheumatiſmus intermiſceri poteſt, ſunt podagra, ſyphilis, ſcorbutus, pleuritis, arthrodynia, arthropuoſis, nephritis, et dolores, qui vulgo appellantur nervoſi.

Si autem indicia, ſingulorum horum morborum propria, rite perpendamus; diſcrimina eoſdem inter et rheumatiſmum plerumque ſatis facile invenientur.

Quamvis

Quamvis magna ſimilitudo podagram inter et rheumatiſmum intercedit; plurimis tamen rebus ſatis manifeſtis differunt: primò enim cauſae ſunt diverſae; nam rheumatiſmus a cauſa plerumque evidente, frigore, nimirum, et humore, oritur; podagra plerumque ex labe haereditaria pendet; et affectiones internarum partium, praecipue ventriculi, veluti flatus, ructus modo acidi, modo inſipidi, cum nauſea, aliiſque dyſpepſiae ſignis, podagrae tentationem praecedunt: haec indicia ſaepe evaneſcunt, cum paroxyſmus inſtat, et aeger melius ſolito ſe habet; quae res nunquam fere in rheumatiſmo eveniunt. In rheumatiſmo pyrexia plerumque dolorem praeit; in podagra autem dolor eſt plerumque primum ſignum. In rheumatiſmo dolor articulos plures et majores ſimul occupat; in podagra vero unicum tantum, et plerumque

pedis

pedis pollicem; certè pedum ac manuum juncturas minores potissimum infestat. Dolor in rheumatismo sedem suam saepius quam in podagra mutat; in podagra dolor cum ventriculi vel aliarum partium internarum affectionibus alternat, quod signum rheumatismum minime comitatur. Rheumatismus a pubertate ad annum trigesimum quintum plerumque invadit; podagra plerumque post hanc aetatem se ostendit. Podagra saepius infestat viros; rheumatismus mulieres frequentius torquet: porro temperamenta diversa esse feruntur: rheumatismus enim temperamentum sanguineum petit; sed podagra temperamentum cholerico-sanguineum praecipue afficit. Aliae quidem notae, quibus hi morbi distinguantur, afferri possent, sed jam allatae satis mihi videntur.

Syphilidis et rheumatiſmi acuti ſigna ſunt quoque ſimilia; dolores vero in ſyphilide media et duriſſima oſſa infeſtant; dum in rheumatiſmo acuto oſſa extrema, vel articulos, occupant, et muſculorum tractum ſequuntur: porro quando dolores ex lue venerea pendent, alia ſigna hujus mali praecedunt, vel comitantur; haec ſigna ſunt bubones, ulcera tonſillarum, et cutis, praeſertim ad marginem capillitii, papulae corymboſae in cruſtas, et in ulcera cruſtoſa abeuntes, exoſtoſes, tophi, ac nodi. Et denique in ſyphilide pars tactu non dolet; ut ſemper fit in rheumatiſmo acuto.

Scorbutum diſtinguunt cauſae remotae, veluti regiones frigidae, diaeta putrida, praeſertim carnes ſale nimio conditae; et ſigna quoque, aſthenia ſcilicet, ſtomacace, et maculae diverſi coloris, plerumque liveſcen-

tes,

tes, praesertim ad pilorum radices, quae res nunquam se in rheumatismo ostendunt.

Rheumatismus afficiens musculos inter costas sitos pleuritidi confundi potest; sed hi morbi animum ad sequentia advertendo distingui possunt; in hac enim rheumatismi varietate partes externae tactu dolent, et nonnunquam tument, et rubent; et nulla tussis plerumque adest; vel si forte adsit, sicca perstat; haec autem omnia in pulmonitide admodum diversa sunt:

Arthrodynia a rheumatismo satis facile secernitur: illa enim huic supervenire solet, porro artuum dolores sub motu praesertim sentiuntur, et augentur: calore lecti, vel alio externo levari solent; et artus sunt debiles, rigidi, et saepe sponte frigescunt: nec ulla pyrexia, neque tumor plerumque, adsunt. Hae autem res in rheumatismo

matiſmo acuto, ut ex morbi definitione manifeſto patet, longe diverſae ſunt.

Iſta rheumatiſmi varietas, quae iſchias rheumatica vocatur, cum arthropuoſi confundi poteſt; hanc autem dolores profundi, diuturni, et obtuſi, comitantur, nec adeſt phlogoſis; porro pyrexia, quae non, niſi morbo provectó, ſe oſtendit, eſt primum lenis, et huic febris hectica cum apoſtemate tandem ſupervenit; ſigna autem iſchiadis acutae ſunt admodum diverſa.

Eſt alia rheumatiſmi varietas, quae cum nephritide intermiſceri poteſt; haec varietas lumbago appellatur: ſequentibus indicibus dignoſci poteſt; nauſeâ, vomitu, mictione frequente urinae vel tenuis decoloris, vel ruberrimae; cruris ſtupore, teſticuli ejuſdem lateris retractione, aut dolore: ſaltem plura horum cum pyrexia acuta nephritis fere ſem-

per

per comites habet: nulla autem fere hujusmodi indicia lumbaginem comitantur: porro haec nulla plerumque pyrexia acuta insignitur: et hoc forsan peculiare habet, quod corpus multo difficilius antrorsum inclinatur quam in nephritide; denique nephritis est rarus morbus, et aetatem provectam multo saepius adoritur, quam solet lumbago.

Dolores, qui vulgo vocantur nervosi, a rheumatismo acuto facile secerni possunt; quia illi alia signa neurosium comites plerumque habent.

CAUSA PROXIMA.

Causae proximae omnium fere morborum adhuc latent: nulla licet existat forsan artis medendi pars, quae saepius et acrius

a medicinae ſtudioſis agitatur; et de qua magis delirant: ſententias igitur clariorum tantum medicorum memorabo; Boerhavius ſpiſſitudinem et lentorem pro cauſa hujus morbi proxima habuit; alii aliquam humorum acrimoniam eſſe illam cauſam opinati ſunt. Cullenus ambas iſtas ſententias falſas, eſſe probavit; aliamque ſuam, quam pro illa cauſa multum deſiderata habuit, ſuffecit. Poſuit ſpaſmum vaſorum extremorum ita obſtare curſum ſanguinis, ut actio vaſorum partis et impetus ſanguinis multum neceſſariè intendantur: deinde adjecit, vires naturae medicatrices confugere ad pyrexiam, ut vaſorum ſpaſmus, et ſanguinis congeſtus tollerentur; fibraſque muſculoſas in rheumatiſmo praeter naturam rigidas fieri addidit: cel. auctor ſe ex his principiis ſignorum, quibus rheumatiſmus comitatur, rationem reddere putat. Haec omnia videntur mihi parum certa: qualiſ-

cunque

cunque autem caufa proxima fuerit; per quam intelligo illam corporis conditionem, ex qua figna pendent, probabile mihi videtur acutum rheumatifmum haud femper oriri ex nimio fibrarum mufculofarum robore, ut clari auctores ftatuerunt; nam ex nonnullis nec paucis quidem caufis, quae homines rheumatifmo opportunos reddunt, verifimile videtur plenitudinem, et laxitatem cum mobilitate conjunctam, non raro effe illum fyftematis ftatum, ex quo morbi indicia originem trahunt. Hinc ratio forfan reddi poteft, quare rheumatifmus acutus modò optime fanatur medicamentis roborantibus, cinchona fcilicet officinali, modò vero contrariis remediis, omnibus nempe, quae vim cordis et arteriarum minuunt.

PROGNOSIS.

Experientia rheumatiſmum raro eſſe lethalem ſatis docuit: non deſunt quidem exempla morbi infauſta; haec autem aliam corporis conditionem immedicabilem, phthiſin, putâ, typhum, aliaſve affectiones periculoſas, comites habuerunt. Rheumatiſmus haud facile quidem medicamentis ſanatur; et quoties negligitur, aut imperitĕ tractatur, in arthrodyniam, anchyloſin diram, aut paralyſin immedicabilem, deſinit. Sunt qui dicunt rheumatiſmum nonnunquam adoriri pulmonem, et etiam caput aliquando; et hoc modo tollere aegrum apoplexiâ, vel pulmonitide, ſuperveniente; hi autem caſus inauſpicati ex podagra potius pendere videntur. Rheumatiſmus naſcens facile quidem opprimitur; inveteratus

autem

autem robuſtior ſit; praeſertim ſi aeger admodum debilitatus fuerit, et morbus diu perſtiterit: in hujuſmodi exemplis judicium de morbi eventu cautum ſit oportet. Cùm autem aetate florentem, et alioquin ſanum, adoritur, prognoſis fauſta erit, ſi idonea remedia, morbo fere ineunte, dentur. Nonnulli rheumatiſmum aliquamdo in ſcirrum abire dicunt; hoc autem nunquam vidi, et terminatio rariſſima ſit oportet: idem dici poteſt de gangraena, in quam fere nunquam deſinit. Morgagni facit mentionem exempli rheumatiſmi in quo muſculi ſacro-lumbalis et quadrati lumborum, colorem fuſcum induerunt, et mirabiliter laxi, et flexiles evaſerunt *.

* De ſed. et cauſ. morb. Epiſt. LVII. p. 17.

RATIO

RATIO MEDENDI.

Morbi causis et signis consideratis, nemo dubitare potest, quin rheumatismus acutus haud parum inflammationis habeat: medendi igitur ratio se quasi sponte dividit in duo consilia sequentia;

1*mo*, Diathesin phlogisticam totius corporis, et praesertim partium inflammatarum tollere.

2*do*, Spasmum solvere.

Primum consilium absolvitur regimine antiphlogistico, sanguinis detractione, alvi purgatione, et refrigerantibus medicamentis, de quibus sigillatim paucis tractabimus.

Regimen

Regimen antiphlogiſticum nihil aliud eſt quam evitatio et imminutio omnium ſtimulantium, quae in corpora noſtra fere ſemper agunt; horum irritamentorum praecipua ſunt calor, exercitatio corporis et animi, cibus, potus, ſitis, alvi durities.

Calor igitur cubiculi, in quo aeger decumbit, modicus eſſe debet, temperies forſitan aëris media, et ſitus corporis, in quo pauciores muſculi exercentur, anteponendi ſunt: omneſque animi motus, praeſertim affectus excitantes, vitari debent, et caute ſimul abſtinendum erit a cibo ex carnibus parato, et omnibus liquoribus ſpirituoſis ac fermentatis: diluentia mitia ac refrigerantia ad ſitim reſtinguendam dari neceſſe eſt: cavendum quoque ne ventriculus oneretur quibuſvis ingeſtis, aut inteſtina faecibus diutius retentis ſtimulentur, et opprimantur. Urgente diatheſi phlogiſticâ, nulla

diaeta

diaeta praeter ptiſanam, aut hujuſmodi potum mitem, concedi debet.

Nullum quidem exiſtit remedium, quo diatheſis phlogiſtica citius aut efficacius tollitur, quam ſanguinis ſub morbi initium detractio, quae copioſa et iterata adhiberi debet: commodum, quod hoc auxilium affert, erit eo majus, quo citius ſanguis ex vena effluxerit; ex oſtio magno igitur mitti debet: periti bene norunt parvam ſanguinis quantitatem hoc modo extractam multo magis ad diatheſin phlogiſticam tollendam valere, quam magnam copiam tarde detractam. Si poſt paucas horas elapſas pyrexia, et alia ſigna non mitigantur, ſanguis iterum detrahatur oportet. Quoad quantitatem detrahendam, nulla quidem regula generalis tradi poteſt: ſequentia autem attente perpenſa plerumque docebunt quoties, quantumque ſanguis

detrahi

detrahi debet: haec ſunt aetas, ſexus, vires, plenitudo, ac temperamentum, aegroti, doloris magnitudo, arteriarum percuſſus, uſuſque hujus exinanitionis plus minus frequens. Quamvis autem detractio ſanguinis eſt optimum remedium; ſolicitè cavendum erit, ne juſto ſaepius, aut copioſius, detrahatur; horrendi enim morbi uſui hujus remedii nimio ſupervenire ſolent: quales ſunt hydrops, arthrodynia, et debilitas immedicabilis, &c. Cum juſta ſanguinis copia e brachio detracta fuerit, exinanitiones ex partibus dolentibus cum fructu fieri poſſunt: hae nocent multo minus quam detractiones generales; hirudines hoc conſilio commodius adhiberi poſſunt: ſi tenſio tumor calor et rubor partium laborantium ſint inſignes, ſanguis ſic miſſus magnum commodum afferre ſolet.

Medicamenta refrigerantia, et cathartica

 quoque

quoque ad diathesin phlogisticam debellandam adhiberi solent. Inter refrigerantia medicamenta optima sunt acida frugum nativa aquâ diluta; sitim restinguunt, corpus refrigerant, omnes excretiones promovent, et aegro gratissima existunt. Cathartica mitiora, et illa praesertim quae corpus refrigerant, et parum stimulant, seligenda sunt: soda tartarisata, sodo phosphorata, et crystalli tartari, gratissima videntur; motum cordis et arteriarum minuunt et tardum reddunt, et halitum cutis leniter promovendo, spasmum superficiei tollunt. Hic autem loci observandum est cathartica non esse remedia omni morbi exemplo accomodata; quando enim pyrexia, et caetera signa, vehementiora sunt, et corpus nullum fere motum sine magno cruciatu ferre potest, reverà nocent motu, quem necessariè efficiunt. Enemata refrigerantia, manna, tamarindi fructus, et tartarum modica quan-

titate

titate ſumptum, hîc in plenae alvi purgationis locum ſubſtitui debent, et omnino neceſſaria ſunt ad alvum modicè ſolutam tenendam, ne quid irritationis e faecibus diutius retentis oriatur.

Diatheſi phlogiſtica auxiliis ſupra dictis ſublata, ad ſecundum conſilium, ſpaſmum, nimirum, ſolvere, devenimus. Hoc perficitur medicamentis, quae ſudorem copioſum, et quam minimum ſimul caloris moveant. Medicamentum, quod huic fini optimè reſpondet, eſt pulvis ipecacuanhae compoſitus. Cum ſudor quam leniſſime excitari debet, prudens medicus non incipiet a doſi pulveris magna: grana decem, aut circiter, erunt doſis ſatis magna; haec doſis iterari debet omni fere hora, donec ſudor prorumpat; pulvis hoc modo datus raro vomitu rejicitur, et, in omni fere exemplo, modo fotus ſimul artubus inferioribus

bus admoveatur, optandos edit effectus. Antequam pulvis detur, aeger decumbere debet in lecto, cujus ſtragula ſunt lanea: haec enim ſudorem imbibunt, et retinent; dum lintea brevi madida, et frigida, fiunt, quae res ſudori obſtat. Cullenus aliique medici ſuadent, ut pulvis bene mane adminiſtretur; quia, ut dicunt, omnes ſecretiones ſomno minuuntur; aegerque, eique famulantes, noctu obdormiſcere ſolent; hinc potus, ſine quo ſudor fluere nequit, negligitur. Sudore moto, diluentia tepida, et minime calefacientia, aut ſtimulantia, liberaliter adminiſtrari neceſſe eſt. Hauſtus ex julapii ſalini uncia, cum tincturae opii et vini ipecacuanhae, ſingulorum, guttis circiter viginti, tertia quaque hora omni nocte datus, ad ſudorem promovendum et dolores conſopiendos haud parum facit. Quoad tempus, quod ſudor perſtare debet; hoc ex aegrotantis viribus, et dolorum mitigatione,

tione, pendeat oportet: in plerifque autem exemplis per horas plus minus triginta protrahi poteft. Vomitoria leniter naufeofa, diathefi phlogifticâ fublatâ, cum fructu adhiberi queant; alvum enim plerumque laxant, halitum cutis promovent, et pyrexiam minuunt; huic fini optime forfan refpondebit vinum antimonii tartarifati.

Veficatoria prodeffe folent, modo dolores fint fixi, et imponantur, antequam pyrexia gravis fiat: fi autem applicantur, hac faeviente, doloribufque articulatim vagantibus, nihil boni inde fperandum.

Morbo his remediis fublato, talis eft corporis conditio, ut arthrodyniae maxime opportunum fiat: ab hoc diro malo fummâ curâ, diaetâ idoneâ, et caufarum excitantium evitatione caveri debet. Diaeta blanda ex farraceis et lacte praecipue conftans,

unam

unam alteramve ſeptimanam continuata commendatur a cel. Sydenham. Alii peritum frigidarii uſum laudant.

Denique cel. Saunders cinchonam officinalem in rheumatiſmo acuto poſt diatheſin phlogiſticam ſauguinis detractione, aliiſque exinanitionibus, ſublatam, enixè commendat. Pyrexiam hac ratione plerumque citius terminari, articulorumque debilitati et rigiditati, et arthrodyniae etiam, plerumque occurri, nobis confirmat *.

* Saunder's Obſervations on the Red Peruvian Bark in the cure of agues and fevers, &c.

FINIS.